

Independence: Sectoral Analysis of Uses of Natural Gas in Ukrainian Economy. *Energies*, (12(24)), 4724.

5. Ємельянов, О. Ю., Петрушка, Т. О. & Висоцький, А. Л. (2013). Діагностика ресурсного забезпечення як чинника формування виробничо-збутового потенціалу підприємств. *Науковий вісник НЛТУ України*, (23.4), 128-135.

DOI 10.36074/11.09.2020.01

ДИНАМІКА ЧИСТОГО ПРИБУТКУ ТА РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНОГО БІЗНЕСУ ЗА ГАЛУЗЯМИ

Перит Ірина Олегівна

ORCID ID: 0000-0002-6925-6755

молодший науковий співробітник,

здобувач кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу,
Тернопільський національний економічний університет, Україна

Розмір прибутковості вітчизняного сукупного бізнесу залежить від набору факторів зовнішнього та внутрішнього середовищ, які чинять вплив на діяльність приватного підприємництва. Одним із таких факторів, який обрано для тематики нашого дослідження є галузь здійснення діяльності суб'єктом господарювання.

Періодом вибірки даних для аналізу вибрано 2014-2018 роки, оскільки на момент проведення наукового дослідження на офіційному ресурсі Державної служби статистики України була відсутньою інформація з окремих показників прибутковості і рентабельності вітчизняного приватного бізнесу за 2019 рік. До того ж, саме у цей період відбулося багато вагомих внутрідержавних та зовнішньо-економічних змін, зокрема укладання угоди з ЄС про зону вільної торгівлі, розірвання відносин із Росією, початок бойових дій на східних територіях, внесення податкових змін тощо.

Проведемо аналіз динаміки сукупного чистого прибутку (збитку) вітчизняного бізнесу за галузями у 2014-2018 роках. Результати дослідження продемонструємо на рисунку 1.

Отже, аналіз динаміки сукупного чистого прибутку (збитку) від підприємницької діяльності вітчизняного бізнесу показує, що найбільш прибутковими для підприємництва галузями є:

- промисловість – чистий прибуток зріс з -178730,9 млн. грн. збитку до 109288,8 млн. грн. прибутку або на 288019,7 млн. грн.;
- сільське, лісове та рибне господарство – чистий прибуток зріс з 21481,3 млн. грн. до 71002,6 млн. грн. або на 49521,3 млн. грн.;
- оптова і роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів – чистий прибуток зріс з - 133219,4 млн. грн. збитку до 68809,8 млн. грн. прибутку або на 202029,2 млн. грн.;

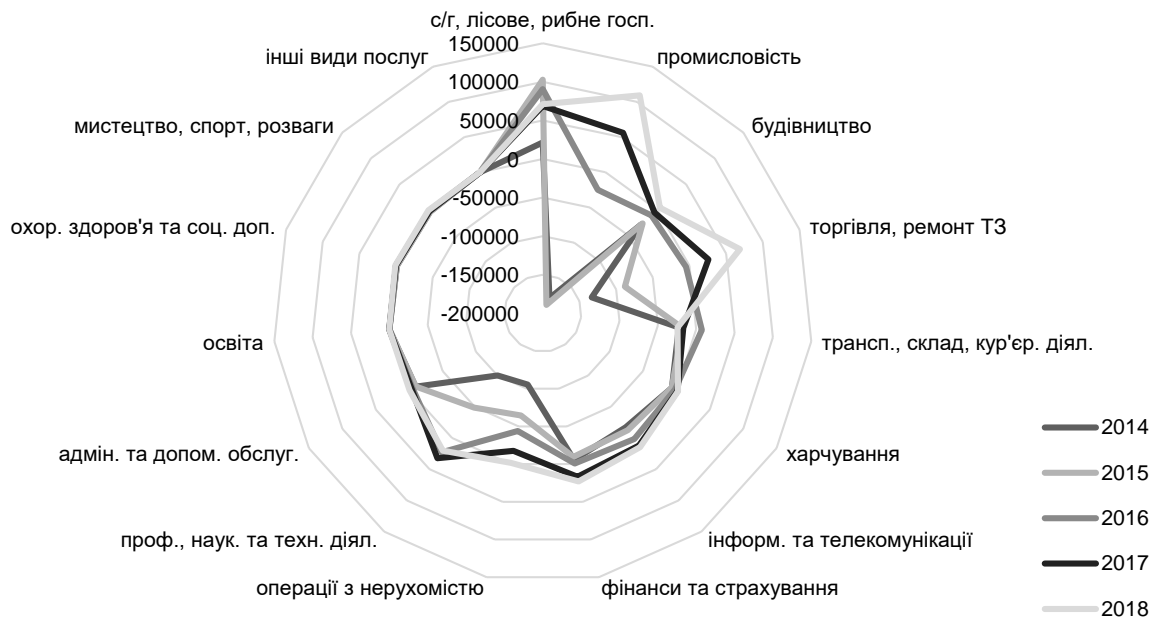

Рис. 1 Динаміка сукупного чистого прибутку (збитку) вітчизняного бізнесу за галузями у 2014-2018 рр., млн. грн.
Джерело: розроблено автором на основі показників [1]

- фінансова та страхова діяльність – чистий прибуток зріс з -5550,3 млн. грн. збитку до 23096,2 млн. грн. прибутку або на 28646,5 млн. грн.;

- професійна, наукова та технічна діяльність – чистий прибуток збільшився з -100347,2 млн. грн. збитку до 20304,4 млн. грн. прибутку або на 120651,6 млн. грн.;

- сфера інформаційних та телекомунікаційних послуг – чистий прибуток зріс з -17137,1 млн. грн. збитку до 14676,1 млн. грн. прибутку або на 31813,2 млн. грн.;

Також, по результату аналізу динаміки сукупного чистого прибутку (збитку) від підприємницької діяльності приватного бізнесу бачимо, що найбільш збитковими галузями для підприємництва є:

- транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність – чистий збиток зріс з -22591,6 млн. грн. до -24265,4 млн. грн. або на -1673,8 млн. грн.;

- сфера нерухомості – чистий збиток зменшився з -105425,7 млн. грн. до -1551,6 млн. грн. або на 103874,1 млн. грн.;

- мистецтво, спорт, розваги та відпочинок – чистий збиток зменшився з -3244,0 млн. грн. до -597,1 млн. грн. або на 2646,9 млн. грн.;

- сфера адміністративного та допоміжного обслуговування – чистий збиток зменшився з -9543,2 млн. грн. до -493,1 млн. грн. або на 9050,1 млн. грн.;

Проведемо аналіз динаміки сукупної рентабельності вітчизняного бізнесу за галузями у 2014-2018 роках. Результати дослідження покажемо на рисунку 2.

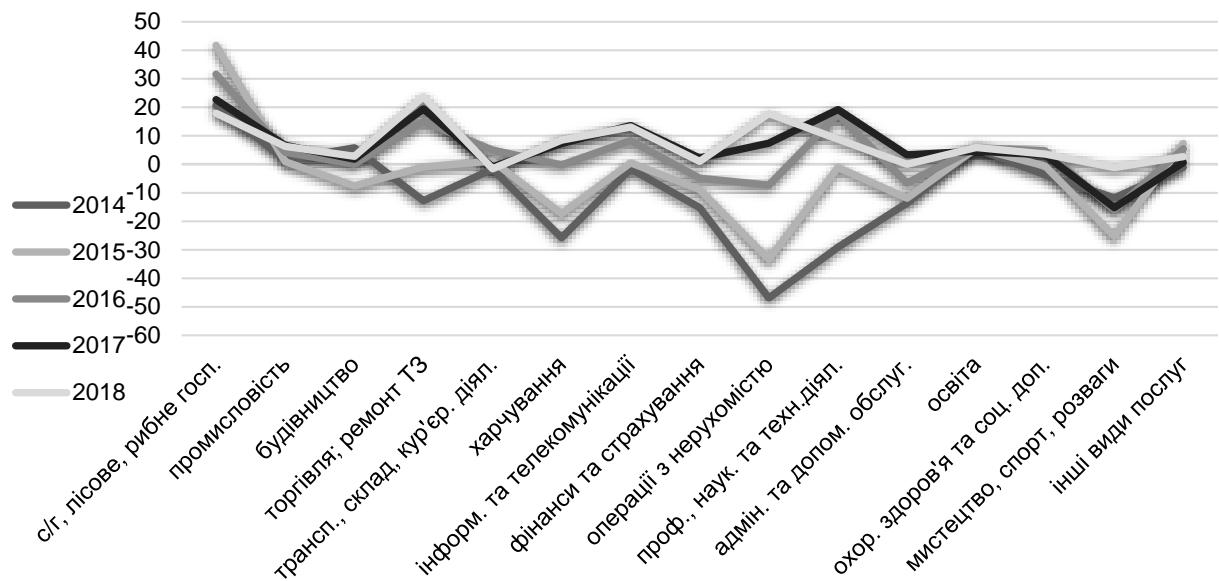

Рис. 2 Динаміка сукупної рентабельності операційної діяльності вітчизняного бізнесу за галузями у 2014-2018 рр., %

Джерело: розроблено автором на основі показників [2]

По результату проведеного аналізу сукупної рентабельності приватного бізнесу бачимо, що найбільш рентабельними є галузі:

- оптова та роздрібна торгівля і ремонт автотранспорту – рентабельність зросла з -12,8% у 2014 р. до 23,7% у 2018 р., абсолютний базовий приріст у періоді становив 36,5%;

- сільське, лісове та рибне господарство – рентабельність зменшилася на 2,7 % або з 20,6% у 2014 р. до 17,9% у 2018 р.;

- операції з нерухомістю – рентабельність зросла з -46,9% у 2014 р. до 17,8% у 2018 р., абсолютний базовий приріст у періоді становив 64,7% та є найвищим серед галузей;

- сфера інформаційних послуг та телекомунікацій – рентабельність зросла з -1,6% у 2014 р. до 13,1% у 2018 р., абсолютний базовий приріст у періоді становив 14,7%.

З іншого боку найменш рентабельними є наступні галузі:

- транспорт, складське господарство, пошта – рентабельність зросла із -1,7% у 2014 р. до -1,6% у 2018 р., але бізнес залишився нерентабельним, абсолютний базовий приріст у періоді становив 0,1%;

- мистецтво, спорт, розваги та відпочинок – рентабельність збільшилася з -11,8% у 2014 р. до -1,1% у 2018 р., бізнес є нерентабельним, проте можна прогнозувати перспективи зростання його рентабельності у майбутньому, адже абсолютний базовий приріст у періоді становив 10,7%;

- сфера адміністративних послуг та допоміжного обслуговування – рентабельність збільшилася з -1,6% у 2014 р. до 0,0% у 2018 р., абсолютний базовий приріст у періоді становив 13,6%, що свідчить про покращення розвитку у даній галузі та перспективи зростання.

Загалом сукупна рентабельність приватного бізнесу у вітчизняній економіці зросла з -4,1% до 8,1% або на 12,2%, що свідчить про економічні покращення для розвитку підприємницької діяльності в Україні.

Отже, за галузевою структурою бачимо, що найбільш прибутковими показують себе такі галузі діяльності як промисловість та сільськогосподарська діяльність, а найбільш збитковими - сфера поштових послуг, нерухомості та мистецтва. Схожу тенденцію спостерігаємо також і за динамікою рентабельності.

Список використаних джерел:

1. Чистий прибуток (збиток) підприємств за видами економічної діяльності у 2014–2018 роках. (2014-2018). Державна служба статистики України. Вилучено із: https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2018/fin/chpr/chpr_ed/chpr_ed_u/chpr_ed_418_u.htm
2. Рентабельність операційної та всієї діяльності підприємств за видами економічної діяльності за 2014–2018 роки. (2014-2018). Державна служба статистики України. Вилучено із: https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2018/fin/rodp/rodp_ed/rodp_ed_u/rodp_ed_1218_u.htm

ЕТНОГРАФІЧНИЙ ТУРИЗМ, ЯК ОДНА З ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Семків Мар'яна Олегівна

аспірант кафедри туризму

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Україна

Науковий керівник: Сущенко Олена Анатоліївна

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Україна

Популяризація та розвиток внутрішнього туризму в Україні серед українців й іноземців – це одна з найперспективніших галузей для розвитку економіки країни. В результаті це дасть змогу зробити значний внесок в розвиток країни, створивши нові робочі місця, збільшивши надходження від зовнішньоекономічної діяльності та поповнивши державний бюджет через сплату податків.

Етнографічний туризм має всі можливості, щоб стати одним з популярних напрямком розвитку внутрішнього туризму в Україні. Та в нашій державі на сьогодні він ще не набув широкого розповсюдження, хоча для цього є всі необхідні умови – багаті етнографічні ресурси, кваліфіковані кадри, відомі атрактивні центри, що мають визнання у споживачів.

Згідно до визначення, яке в своїй науковій праці надає О. М. Мисяк визначає цей вид туризму, як «різновид туристичних подорожей, що здійснюються туристами до місць свого історичного проживання» [1]. А вже Р. Є. Вуд дає наступне поняття даного виду туризму – «етнографічний туризм, як спосіб пізнання культури, відмінної від власної культури туриста» [2]. Загалом основною метою етнографічного туризму є знайомство туристів з етнокультурною спадщиною народу, що проживав чи проживає на відвідуваній території.